

Światowe doniesienia w dziedzinie psychoonkologii – sprawozdanie z kongresu IPOS w Lizbonie w 2014 r.

World news in the field of Psycho-Oncology – report on the Congress of IPOS in Lisbon in 2014

Marta I. Porębiak

Uniwersytet Warszawski

Psychoonkologia 2014, 4: 164–165

W Lizbonie w dniach 20–24 października 2014 r. odbył się szesnasty coroczny międzynarodowy kongres organizowany przez International Psycho-Oncology Society (IPOS) we współpracy z towarzystwami portugalskimi – Portuguese Academy of Psycho-Oncology (APPO), Portuguese Society for Psycho-Oncology (SPPO) i Portuguese Society for Psychology Oncology Studies (SPEPO).

W zjeździe uczestniczyło ponad 600 osób pochodzących z ponad 30 krajów – psychoonkologów praktyków oraz zajmujących się prowadzeniem badań naukowych w dziedzinie psychoonkologii. Zdecydowaną większość uczestników stanowili psycholodzy i lekarze. Motywem przewodnim tegorocznego zjazdu była integracja psychoonkologii z podstawową opieką onkologiczną.

Podczas dwóch pierwszych dni zjazdu uczestnicy mogli wziąć udział w szkoleniach Akademii IPOS dotyczących zarówno zagadnień terapeutycznych, jak i umiejętności związanych z metodologią i publikacją badań. W ramach Akademii odbyły się m.in. całodniowe warsztaty z terapii skoncentrowanej na emocjach (*emotion-focused therapy*) prowadzone przez Roberta Elliota – bliskiego współpracownika Leslie Greenberga – autora tego humanistycznego podejścia terapeutycznego. Warsztaty uzupełniły Eunice Silva i Susana Alameda przykładami zastosowań takich technik, jak np. metoda dwóch krzesel w pracy z pacjentami onkologicznymi. Polskim akcentem tegorocznej Akademii były warsztaty z terapii żałoby w rodzinie na podstawie *family focused grief therapy*, prowadzone wzorem lat ubiegłych przez zespół australijsko-polski: Davida Kissane i Martę Porębiak.

Trzy kolejne dni zjazdu poświęcono prezentacji wyników badań oraz doniesień dotyczących statusu rozwoju psychoonkologii i jej aktualnego miejsca w systemie opieki onkologicznej w różnych krajach.

Spośród prezentacji wyników badań nad problemami klinicznymi na uwagę zasługuje sesja dotycząca zjawiska demoralizacji wśród pacjentów chorych na raka, jako przykładu skrajnego wyczerpania zasobów emocjonalno-poznawczych charakterystycznego dla ciężkich postaci zaburzeń afektywnych. Ze zjawiskiem tym współwystępuje utrata nadziei, poczucie beznadziejności i upadek wartości, jakie do tej pory nadawały znaczenie życiu pacjenta. Szczególne zastosowanie w takich przypadkach znajduje terapia skoncentrowana na znaczeniu (*meaning-centered therapy*) uznająca założenia terapii egzystencjalnej i logoterapii Viktora Frankla.

Podczas sesji tematycznych nie zabrakło w tym roku miejsca na uwzględnienie czynników kulturowych związanych z pomocą psychoonkologiczną. W zjeździe czynnie uczestniczyli przedstawiciele psychoonkologii w takich krajach, jak Indie, Arabia Saudyjska czy Chiny. Problemy dotyczące opieki psychoonkologicznej w różnych krajach są ściśle związane z charakterem organizacji samej opieki zdrowotnej, postawami wobec raka i osób chorych oraz szerzej – postawami wobec opieki psychologicznej i psychoterapii.

Polskim akcentem podczas tegorocznych prezentacji były wystąpienia dotyczące obecnej sytuacji psychoonkologii w Polsce. Justyna Pronobis-Szczylik zaprezentowała referat na temat stanu polskiej psychoonkologii jako przykładu rozwoju psychoonkologii w krajach Europy Wschodniej. Małgorzata M. Stańczyk przedstawiła możliwość zastosowania w polskim systemie opieki psychoonkologicznej muzykoterapii na przykładzie pracy z pacjentami w trakcie radioterapii. Prezentacje dotyczące sytuacji Polski wywołały żywe zainteresowanie. Warto przy tym zaznaczyć, że stan psychoonkologii w Polsce na tle wielu krajów jest obiecujący, choć nadal mamy pewną drogę do po-

konania, by zbliżyć się do modelu amerykańskiego czy australijskiego, gdzie oferowanie konsultacji psychoonkologicznej jest standardem leczenia onkologicznego, a interwencjami objęci są nie tylko sami pacjenci, lecz także ich rodziny oraz osoby, które zostały uznane za wyleczone z choroby nowotworowej.

Przyszłoroczny kongres IPOS odbędzie się w Waszyngtonie na przełomie lipca i sierpnia. Będzie to kongres szczególny, gdyż połączony z corocznym zjazdem krajowym Amerykańskiego Towarzystwa Psychoonkologicznego (American Psycho-Oncology Society – APOS). Tematem wiodącym ma być stworzenie przestrzeni do dialogu na temat wdrażania standardów wypracowanych na skalę krajową w USA w psychoonkologii światowej, zwłaszcza w krajach z psychoonkologią *in statu nascendi*. Będzie to ponowna okazja do wymiany doświadczeń – dzielenia się tym, co udało się wypracować lokalnie, oraz szukania rozwiązań globalnych.